

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an Lei 8
 » » » 6 luni » 3 | Un număr. 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate 5 bani cuvîntul
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

Comitetul de Redacție:

Ión Kalinderu

P. Garboviceanu

G. Coșbuc

J. Otescu

P. Dulfu

Colonel P. V. Năsturel

G. Adamescu

V. S. Moga

N. Nicolaescu

Gr. Teodossiu

Const. C. Popovici-Țașcă.

SUMARUL: 24 Aprilie. — *Petra Răscanu*, O carte folositoare. — *Ión E. Mihăescu*, Cultura legumelor și a pomilor fructiferi. — *Laurenția Gribincea*, O pagină din trecut. — *Ion Kalinderu*, Obiceiuri ale societății înalte romane pe timpul lui Pliniu cel tînăr. — *Episcopul Pimen*, Un început fericit. — *Th. D. Speranția*, Bună cuviință. — *Sp. Haret*, Premii învățătorilor și preoților. — *N. Rădulescu-Niger*, Teatru sătesc, (De pe urma beției). — O dorință. — Societăți Economice la sate. — Informațiuni. — Bibliografil. — Mulțumiri. — Poșta administrației. — Stirpirea sôrecilor de câmp.

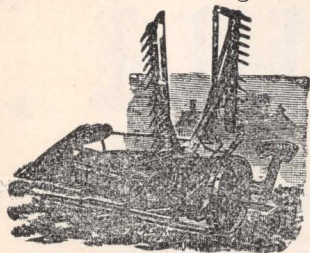
Ilustrațiuni: M. S. Regina Elisabeta. — M. S. Regele Carol I. — Bufet încărcat cu vase. — Sclav purtând o tavă cu diferite lucruri de mâncare. — Sclav aducând o tavă cu ridichi. — Cupă de lut cu inscripția: bibe de meo, din care se vîd literile... eo bib... (La muzeul din Neapole). — Cimitirul de la Tebea (Transilvania).

SOCIETATE ÎN COMANDITA WEIL, JOSEPH & Co.

București

Strada Smârdan No. 7, (Cassa Zerlendi).

Recomandă d-lor agricultori *mașine și unelte agricole și industriale, de ori-ce fel, s. e.;* Locomobile, Treerătore, Pluguri întregi de oțel, Batoze de porumb, cu abur și manuale, mori pe postament de lemn și fer, pietre franceze originale garantate de la „La Ferté sous Jouarre, (Franța)“, etc. etc., din cele mai renumite fabrici pe cari le represintă, și în condițiuni cât se poate de favorabile pentru d-nii cumpărători.

La cas de necesitate, a se cere oferte și catalog ilustrat, care se trimete gratis și franco.

Condițiuni de plată avantajoase.

Garantie pentru material solid și buna funcțiune.

Eforia Spitalelor Civile din București.

PUBLICAȚIUNE

La 7 Maiu orele 10 a. m. se va ține a 5-a licitație la Eforie, pentru untura de porc, necesară depositelor în exercițiul 1902 — 1903.

Doritorii vor prezenta oferte sigilate însoțite de o garanție provisorie de 500 lei, iar garanția definitivă va fi de 1.000 lei.

La 8 Maiu orele 10 a. m. se va ține a 3-a licitație la Eforie, pentru materialul de cusătorie (marchitanie) necesară depositului în exercițiul 1902 — 1903. Ofertele vor fi sigilate și însoțite de o garanție provisorie de 150 lei, iar garanția definitivă va fi de 300 lei.

La 9 Maiu, orele 10 a. m. se va ține a 5-a licitație la Eforie, pentru săpunul ordinar și seul topit de ôie, necesar depositului în exercițiul 1902 — 1903. Ofertele vor fi sigilate și însoțite de o garanție provisorie de 200 lei, iar garanția definitivă va fi de 400 lei.

La 20 Maiu, orele 10 a. m., se va ține a 5-a licitație la Eforie, pentru vinul alb și roșu, necesar depositului în exercițiul 1902—1903. Licitatia se ține prin oferte sigilate însoțite de o garanție provisorie de lei 1.000, iar garanția definitivă va fi de lei 2.000.

Tot la 20 Maiu, orele 3 p. m. se va ține licitație cu oferte închise la Eforie, pentru închirierea pe timp de 5 ani, cu începere de la 20 Iunie 1902 a hotelului Caraiman din Sinaia (Prahova). Nu se vor primi a concură decât acele persoane cari vor probă că au ținut în arendă hoteluri de primul rang, fie în țară fie în străinătate.

Garanția provisorie pentru admitere la licitație va fi de lei 7.500.

Condițiunile speciale, precum și ori-ce alte informațiuni, pentru toate licitațiunile de mai sus, se pot lua la serv. Bunurilor Eforiei, în zilele și orele de lucru.

Licitatiunile se vor ține conform art. 68 — 79 din legea comptabilității publice.

Din nou și cu insistență rugăm pe abonații noștri, să achite abonamentul când li se presintă chitanțele sau sunt avisați. Noi credem că e o ușurință pentru d-nii abonați, de a li se cere plata chiar la domiciliu, scutindu-i astfel de multe neajunsuri. Și cum deja s'a împlinit jumătate din anul al V-lea, vom fi nevoiți a suspenda trimiterea revistei, tuturor celor ce vor neglija a'și achita abonamentul sau vor amâna plata, acolo unde s'au trimis deja chitanțele. Costul de 5 lei este atât de mic, încât nu poate fi nimicrui greu a'l plăti.

Administrația.

24 APRILIE

Miercuri, fiind aniversarea numelui M. S. Reginei, Capitala, ca și țara întrégă, a serbat această zi, scumpă Românilor.

M. S. Regina s'a născut prințesă de Wied la 29 Decembrie 1843.

Castelul părintesc, unde și-a petrecut prima tinerețe, e situat în apropiere de nisce imense păduri de fagi, printre cari vântul suflă cu putere și de unde se pôte ascultă murmurul etern al Rinului.

M. S. Regina Elisabeta.

M. S. Regele Carol I.

A ținut-o în brațe la botez marea ducesă a Rusiei Elisabeta și regina Prusiei Elisabeta, și Elisabeta fu numită frumoasă și voinică copilă.

Talentul prințesei de Wied se manifestă repede. Ea căută ca și în mod instinctiv studiul. La zece ani compunea versuri, la 14 ani scrisese o nuvelă.

Și studiă cu pasiune, cu nerăbdare febrilă: limbile antice și moderne, matematicile, fizica, științele istorice și filosofice, muzica, desemnul, pictura, etc.

Tinera prințesă Elisabeta eră admirată chiar de atunci în totă Germania. Ea eră numită în chip poetic *Waldröchen* (Rosa pădurilor).

Intr'o zi din anul 1868, coborînd scările palatului, un picior îi alunecă și eră cât p'aci să cadă. Prințul Carol de Hohenzollern, care în acel moment se urcă pe aceleași scări, cu o mișcare repede o susțină. Cei doi prinți, cari se întâlneau pentru prima oră, se cunosc în această bizară coincidență. La 15 Noembrie din acel an, la Neuwied, s'a celebrat căsătoria între Elisabeta și Carol. Cu cât drag, M. S. Regina și-a consacrat viața, noiei Sale patrii, o știu toți Români.

6 carte folositore (1).

R evoluțiunea din 1848 nu a isbutit în Principate, cum nu a isbutit nicăiera. Dar faptul că, în Moldova, a fost în fruntea mișcării cei mai însemnați bărbați din acel timp; că în Transilvania, Românii s'au luptat cu un eroism fără margine pentru existența lor națională; toate aceste fapte au interesat pe Europa, au deschis ochii diplomaților și i-au făcut să înțeleagă că la Dunărea de jos este un popor de viță latină, care vrea să trăiască de sine stătător. Protectoratul rusesc eră lovit de mörte. De giaba s'a încheiat *Convențiunea de la Balta Liman* (1849) între Rusia și Turcia, prin care se desființau Adunările și se numiau Domni pe șapte ani: *Gr. A. Ghica* în Moldova și *Barbu D. Știrbei* în Muntenia; epoca a-tot-puterniciei Consulilor rusești eră trecută pentru de a pururea.

De aceea, în timpul acestui regim, nu mai e vorbă de opozițiune contra Domnilor, de a se critica guvernarea lor; atențiunea patrioților este îndreptată în altă direcțiune. Ei caută să se folosească de războiul din Crimeia, de bunele dispozițiuni ale lui Napoleon III în cestiunea naționalităților, și totă activitatea lor, emigrați sau în țară, se îndrumă a se face să se admită programa Partidei Naționale care se resumă în următoarele puncte: **Unirea Moldovei cu Muntenia, Autonomie, Guvern constituțional reprezentativ** și pentru stabilirea definitivă a ordinei, **Principe străin ereditar**. Tractatul de la Paris din 1856 a *desființat Protectoratul rusesc, punând Principatele sub garanția celor șapte puteri europene*, a înapoiat Moldovei trei județe din Basarabia și a prevădut întrunirea unui *Divan ad-hoc* de fie-care Principat.

Amëndouă Divanurile s'au rostit pentru „**Cele patru puncte**” și cel din Moldova a arătat și dorinți pentru reorganizarea Țărilor.

Dorințele Românilor au fost cercetate în Conferința din 1858 și s'au consfințit prin *Convențiunea de la Paris* (7/19 August).

Prin această Convențiune s'a acordat Unirea legislațiunii și a puterii armate; se prevedeă o *Comisiune Centrală* la Focșani ca să pregătască proiecte de legi comune pentru ambele Principate; dar se înființă în fie-care Principat câte o Adunare alcătuită din reprezentanții proprietarilor mari și mici și a bogătașilor din orașe și se hotărî să se alégă câte un Domn, dintre cei cu 3.000 de galbeni venit anual și cari au ocupat funcțiuni însemnate în țară. Convențiunea prevedeă egalitatea cetățenilor înaintea legii.

(1) Veđi No. 27.

Pentru ca noua lege fundamentală să se pună în lucrare. Conferința a decis ca cei doi Caimacamî, *N. Vogoridi* din Moldova și *Al. Ghica* (fostul Domnitor) din Muntenia, să se retragă făcând loc unor Locotenente domnesci, alcătuite din câte trei foști miniștri ai celor de pe urmă Domni. (*V. Sturdza*, *A. Panu* și *St. Catargiu* în Moldova; *I. Manu*, *Em. Bălianu* și *I. Filipescu* în Muntenia). Sarcina acestora eră de a întruni Adunările Elective pentru alegerea Domnilor.

Camera din Moldova a ales Domn pe **Alexandru Cuza** 5/17 Ianuarie 1859, și peste trei săptămâni, Camera din Muntenia sub presiunea poporului din Bucuresci, a ales Domn pe aceeași persoană (24 Ianuarie). Puterile au recunoscut această îndoită alegere și **Alexandru Ión I** se sui pe tron. Sarcina noului Domnitor eră foarte greă. Totul eră de făcut. Speranțele erau foarte mari și greutățile aprópe neînvins. El eră dator să guverneze cu ómenii din partidul Național; dar alegerea sa se făcuse cu unanimitate, și el nu puté împărți țara în două tabere, nici a-și crea ómenii sêi: chiar partidul Național se desfăcuse. Strîns uniți în jurul programului politic care triumfase în mare parte, deosebiții bărbați de stat se deosebiau în cestiunile sociale și de organizare láuntrică. Eră deosebire de idei între **M. Kogălniceanu** și **An. Panu**, **L. Catargiu** și **P. Mavrogheni** între Brătienii, **Golescii**, **C. A. Rosetti** și **Crețulescii**, **I. Ghica**, **V. Boierescu**, și deosebiri și mai mari față cu partidul care cunosceă de șef pe **Barbu Catargiu**. Domnitorul eră nevoit a se adresa pe rînd deosebiților bărbați și lucrurile mergeau greú cu două capitale, două Adunări și două Ministere deosebite. Mulțumită sprijinului împératului **Napoleon III** și stăruinții patriotice a lui **C. Negri**, agentul țării la Constantinopole, Puterile au acordat în 11/23 Decemvrie 1861 Unirea și în 24 Ianuarie 1862, Camerele s'au întrunit în Bucuresci care ajunsese capitala României.

După îndeplinirea Unirii, s'a putut lucră mai cu folos pentru organizarea țării; dar eră o neînțelegere mare între Domnul democrat, singurul care votase în Adunarea ad-hoc din Moldova propunerea lui **Negri pentru împroprietărirea țáranilor**, și între majoritatea Adunării eșită din alegători cu cens mare. **M. Kogălniceanu** fu chemat la Minister. *El făcú secularizarea averilor mănăstirilor închinat.* Averile celor pămîntene se luaseră în 1859. Apoi intră în conflict cu Adunarea. Desbaterile adresei din 1863 cari conchi-deau la răsturnarea Ministeriului, au rămas celebre. **L. Catargiu**, președintele Camerei, a fost oprit de către Domnitor a-i ceti Adresa. **Kogălnicenu** precipită lucrurile prezentând un *proiect de lege rurală* și când Adunarea refusă a resolvi această cestiune în sens popular, **Al. Cuza** făcú lovitura de stat din 2/14 Maiú 1864. Adunarea a fost împrăștiată și s'a supus la aprobarea poporului Statutul fundamental, prin care se lărgiá dreptul de alegător, se înființă un Senat și se în-

credința Domnului dictatura cu putere de a face legi, până la 6 Decembrie viitor. 750.000 de voturi au aprobat lovitura de stat și Puterile au sancționat-o. În curs de șase luni, s'au promulgat Codicele civil și Penal, legea pentru organizarea judecătorească, legea comunală și județeană, legea asupra Instrucțiunii publice, și legea rurală, prin care țărani ajungeau proprietari cu condițiunile ca să plătească pământul în curs de cinci-spre-dece ani. În câte-vă luni s'a schimbat fața țării. Dar de atunci Domnitorul își făcuse dușmani de morțe pe foștii privilegiați și pe elementele înaintate care nu-î puteau ierta sdrobirea tribunei și falsificarea alegerilor!

Al. Cuza simțea că nu mai poate guvernă și că liniștea în spirite nu va domni decât numai sub un Principe străin; de aceea, la deschiderea Camerei, Decembrie 1865, el dăse în Discursul tronului, că a rămas numai un punct ne pus în lucrare din vechea programă a partidei Naționale, și că el nu va fi nici odată o piedică pentru aducerea unui Principe străin. Peste două luni, 11/23 Februarie 1866, Al. Cuza fu silit a abdică. El se duse în străinătate, unde muri în 1873.

Locotenenta Domnăscă (L. Catargiu, N. Golescu, General Haralambie) propuse coróna *Comitelui de Flandra*, fratele regelui Belgiei; dar Împăratul Napoleon nu permise ca un principe înrudit cu familia de Orléans să ajungă la tronul României. Atunci se propuse candidatura principelui **Carol de Hohenzollern** care fu ales prin un plebiscit, sancționat de *Adunarea Constituantă*. Tânărul principe primi corónă ce i se oferă și cu primejdia vieții sale, trecu prin Austria și se suie pe tron (10 Maiu).

Descindător din energica și strălucitoare familie a Hohenzollernilor care făcuseră mărirea și puterea Prusiei, Principele Carol veniă însuflețit de cele mai nobile intențiuni pentru poporul cu care avé să împartă și sorta cea bună și sorta cea rea. El jură *Constituțiunea* din 1866, una din cele mai liberale din Europa, 'și făcu o regulă nestrămutată a a o aplică în spiritul și în litera ei și hotărâ chiar la început a scăpa de sub suzeranitatea turcească. Pentru acesta însă erau două lucruri absolut necesare: o armată bine organizată cu care să se pôtă dobîndi *neatârnamarea* țării și o situațiune economică prosperă, cu care să fie țara în stare a *trăi prin sine însăși*. Dar pentru îndeplinirea acestor două cerinți eră necesar ca *Domnul să pôtă guvernă*. Inspirat de aceste idei, el se puse la lucru și când, după câte-vă schimbări de ministere, a găsit un șef de guvern energic în Ion Brătianu (1867), programa Domnitorului începă a se pune în lucrare. Armata a fost reorganizată și armătura ei complectată; în afară acțiunea guvernului român s'a simțit în favoarea fraților din Transilvania și în ajutorul moral și material dat creștinilor apăsați din Imperiul Otoman; pe când în lăuntru se luaă măsuri energice de apărarea muncii na-

ționale contra Evreilor și se votă legea pentru construcțiunea Căilor ferate care aveă să îndeციuească puterea de producțiune; dar ceea-ce eră mai principal, luptele politice se mărgineaū între deosebitele personalități politice, persóna Domnitorului eră mai pre sus de aceste certe și intrigī. Sfățuit de către înțeleptul său părinte, Domnul României îndeplinia dorințele generațiunii din 1857: eră asigurată stabilitatea corónei. Când, după un moment de descuragiare în 1871, luă cârma guvernului Lascar Catargiu încunjurat de fruntașii partidului «conservator», Domnul țării păși cu mai multă energie în urmărirea planurilor sale. România aveă acum «douē partide de guvernămînt», armata sa eră perfect organizată și în stare a scóte pe câmp de rēsboiū mai bine de 100.000 de ómenī. În acéstă stare eră țara la cāderea ministeriului conservator (1876) în ajunul marelor evenimente cari aveău să se desfășure în Orient.

Petru Rășcanu

Profesor universitar și inspector al învăt. secundar.

Cultura legumelor și a pomilor fructiferi (1).

Desfundarea pămîntului. Locul ales pentru grădină, — odată împrejmuit, — trebuie săpat de cu tómnă până la cel puțin 40 cm. adîncime. Desfundatul pentru suprafețele mai micī, se face cu casmaua (hârlețul), iar pentru cele mari cu un anume plug.

Intr'o grădină de legume, gunoiul e de mare folos, căci multe din legume cresc și se fac mai frumoșe într'un pămînt bine gunoit. Gunoiul se face mai mult primăvara de cât tómnă, dar nici odată pe timpuri secetóse.

Sunt unele legume cărora le place pămîntul îngrășat cu gunoiū nedescompus (próspăt); altele cresc într'un pămînt gunoit cu gunoiū descompus (putredit), iar altele cărora le place pămîntul neîngrășat. De aceia locul de grădină se împarte de regulă în patru părți numite tarlale; printre tarlale se lasă drumuri largi de la 1 m. până la 1 m. și 50 cm., cari drumuri, spre a fi curate în tot deauna, se acoper cu nisip, orī mai bine pietriș mărunț.

După ce locul s'a împărțit în tarlale, se niveléză (potrivesce) cu grebla, curățindu-l tot odată de pietre, rădăcini, etc. Tarlalele ast-fel nivelate și curățite, se împart la rîndul lor în rězorașe, unele mai late iar altele mai înguste, după cum plantele ce vrem să semănăm în ele, vor fi mai mult orī mai puțin voluminóse (foioșe, frunzóse). Rězórele sunt despărțite între ele prin poteci (cărări) înguste.

De óre-ce, nu la tóte legumele le priesc acelaș fel de pămînt

(1) Veđi No. 28 — 29.

și gunoiu, le împărțim — mai înainte de a începe cultura, — în patru părți, pe cari să le numim clase.

Clasa I-a coprinde legumele cărora le place un pământ gras gunoit cu gunoiu proaspăt, cum sunt: varza, prazul, cartofii, țelina, ridichia, pătlăgelele și castraveții.

Clasa II-a coprinde legumele cărora le place un pământ gras gunoit cu gunoiu bine descompus, cum sunt: morcovul, lăptuca (marole), păstârnacul, sfeclele, spanacul, ceapa, ardeiul, etc.

Clasa III-a coprinde legumele cărora le place un pământ mai puțin gras, cum sunt: fasolea, mazărea, bobul și altele de felul acestora.

Clasa IV-a coprinde legumele cari semănate odată, cresc în acelaș loc doi ori mai mulți ani, cum de pildă sunt: leosténul, hrénul, măcrișul, pătrunjelul, sparanghelul, anghinarea, fragii, etc.

Având această împărțire făcută, schimbăm cultura fie-cărei legume în fie-care an de pe o tarla pe alta, așa ca o legumă să n'o ajungă rîndul a fi semănată în acelaș loc decât după trei ani, lucru ce de alt-fel ne înlesnesce de a nu îngrășa de-odată toate tarlalele, ci pe fie-care an numai câte una. Legumele cari aparțin de clasa IV-a, după trei sau mai mulți ani (potrivit cu felul lor) se schimbă și ele semănându-se, ori plantându-se pe altă tarla.

În sfârșit, după ce grădina s'a împărțit în răsore cari s'au gunoit fie-care potrivit cu felul de legume ce trebuiesc semănate în ele, trecem la semănatul legumelor, care lucrare, se face odată cu începerea primelor zile frumoase din primăvară. Înainte de semănare, trebuie să cercetăm semințele spre a nu fi vechi și stricate.

Semințele de legumă ce răsar anevoe, cum și ale acelor cari nu pot suferi răceala din primele zile ale primăverii, se semănă mai întâiu într'un loc anume pregătit, numit *răsadniță*, de unde micile plante se scot când au ajuns la mărimea de a avea 3 — 4 foi; atunci timpul fiind cald se răsădesc pe răsorele destinate lor.

Răsadnița. Într'o grădină de legumă e nevoe — după cum vedurăm — și de o răsadniță, căci într'ânsa se sémănă mai întâiu legumele cari nu se pot semăna de-a dreptul pe răsore, cum și acelea pe cari voim să le căpătăm mai curînd. Locul ales pentru răsadniță, să fie ridicat pentru a fi ferit de apă, și tot odată să aibă o expozițiune spre miază-zi pentru a fi încălzit de sóre.

Răsadnița se compune dintr'o cutie dreptunghiulară, fără fund, așezată cu ore-care regulă de-asupra unei gropi, care grópă se umple până la suprafață cu gunoiu proaspăt de cal, iar de-asupra stratului de gunoiu — adică în cutie — se pune un alt strat de pământ bun, și în urmă cutia se acoperă cu geamuri.

Prepararea răsadniței. O răsadniță se prepară în modul următor: Către sfârșitul ernei (prin Februarie) se sapă în pământ o grópă adîncă de 35 — 40 cm. și largă de 40 — 50 cm.; lungimea răsadniței se socotesc după cătimea de semințe ce voim a sémăna într'ânsa. În această grópă se pune un strat de băle-

gar prospăt — de cal, — în grosime de 20 — 25 cm., pe care-l îndesăm cu picióarele pentru a nu rămâne goluri, și ast-fel urmăm cu punerea straturilor de gunoiú până ce grópa se umple. După umplerea grópei, așezăm peste stratul de bălegar (adică de-asupra grópei), cutia care se face din scânduri gróse de 5—6 cm., și e construită în așa fel, ca înălțimea de dinapoí (despre miază-nópte) să fie de 30 — 40 cm., iar cea de dinainte de 20 — 25 cm. Acésta se face în scop de a da cutiei o înclinare către miază-đi, pentru ca ast-fel plantele semănate în răsadniță să pótă fi încăldite mai bine de razele sórelui. Imprejurul cutiei, punem de-asemena bălegar, pentru a înlătură străbaterea vântului în năuntru, iar d'asupra așezăm giurgiuvele în așa fel ca să se pótă pune și luă după trebuință. Pe aceste giurgiuvele, — cari sunt împărțite în trei părți prin stinghií, — fixăm ochiuri de gémuri gróse ca să nu se spargă cu înlesnire. Marginile de d'asupra cutiei, — în părțile interioére — (din năuntrul ei), se scobesc cu scop de a face ca giurgiuvelele să se îngrópe în ele; laturile cutiei — în lungul ei — trebuesc încheete unde se îmbucă două giurgiuvele. Aceste stinghií — pe mijlocul și dea-lungul lor — au un șghiab (șanțuleț) pentru a înlesni scurgerea apei. În acéstă cutie ast-fel formată, mai punem un strat subțire de bălegar pe care-l îndesăm bine și apoi acoperim cutia cu ferestrele, lăsând'o ast-fel 2 — 3 đile; după trecerea acestui timp, încercăm spre a vedé dacă gunoiul a început a se încălđi, în care cas îl mai îndesăm încă odată și în urmă punem de-asupra lui un strat de pămînt bun în grosime de 20 — 25 cm. Acest pămînt trebuie să fie reavăn, adică nici prea umed nici prea uscat. După ce s'a pus pămîntul, acoperim răsadnița și o lăsăm ast-fel încă două đile până ce pămîntul se încălđesce, după care apoi îl nivelăm bine cu grebla și-l potrivim cât se póte de bine pentru ca stratul de pămînt să aibă aceiași grosime, și acésta pentru ca plantele ce se vor semănă în răsadniță, să aibă tóte o revenélă și o căldură egală.

(Va urma).

Ión E. Mihăescu.

Stîrpirea șórecilor de câmp. Să se presare arătura saú fênațul, în care se află șóreci, cu ghips. Indată ce vor răsări plantele crude le consumă șórecii, cari numai decăt pier cu siguranță, căci ghipsul în stomacul șórecelui se amestecă cu apă și se întăresce întocmai, ca tóte figurile de ghips, ce le vedem în multe locuri, și asta causéză mórtea șórecilor. Afară de aceea ghipsul îmbunătățesce fórte mult pămîntul.

6 PAGINĂ DIN TRECUT (1).

este aceștia, peste acești tăinici păstrători ai latinității noastre auz năvălit potop de nevoi grele, urgențe de a cerului, nu alta. Veniră vremi de grea cumpănă pentru totă suflarea românească de la sate, când tot avutul românesc se ducea ca pe gura lupului. Biruri din ce în ce mai grele apăsa românul ca o piatră de mormânt, căci Domniile fanariole se grămădeau la tron ca muștele la miere; unul pe altul se dădeau jos prin intrigă și care cum venia hlu-pav și flămând se năpustea cu biruri asupra țaranului, dărâ-vă vreme să-și umple chimarul cu bani și bogății, până fără voce, va fi silit să dea locul altuia.

Avea, n'avea, românul era îndatorit să plătească glôba și doinind a jale se jeluia, sormanul, cerului, că stăpânirea i-a vîndut și cenușa din vatră.

Dar hidra cea cu o mie de capete nu l'a lăsat numai la sapă de lemn și sărac lipit pămîntului, ci încă i-a smuls copilașii de la sînul mamei, și i-a omorît mișelesc, iar pre părinți închi-đându-i în coșare îi înădușea cu fum de ardei, sau îi spânzu-rau cu capul în jos, când îndrăzneau să se jeluie că nu mai au lețcaie chioră în fundul lăzii.

Cu toate acestea, de i s'a necinstit femeia și fetele, de i s'a ridicat copiii pentru a-i trimite pescheș la Turci, de l'a înăbușit pe român cu fum de ardei sau de l'a spânzurat, lacomi și nemiloșii tâlhari, de limbă ori de picioare, sau de i-a spânzurat femeia de crăcile codrului a cărui doină a cântat-o vecinic, totuși *românul n'a pierit, căci nu pierde așa de ușor nîmul latinilor de pe malul Dunării, acel pumn de țărîna sfîntă pe care marele Traian la răsădit între Tisa, Dunărea și Nistru.*

Și nori negrii după nori au întunecat cerul albastru al țării noastre, până ce a izbucnit marea furtună a redeșteptării naționale, care a limpedit bolte întunecate și a trezit din somnul nepăsării totă suflarea românească.

Acea furtună a fost întezită în urmă de patriotismul fiilor de boeri adăpați de cultura și libertatea apusului. Acelei furtuni și urmărilor ei, se datoresc scuturarea jugului fanariot, reînvierea limbii românești și a culturii naționale, acelei furtuni datorim unirea principatelor și cinstea de a avea și noi un locușor în hora puterilor Europene.

Astăzi țara noastră a luat altă față, și, odată cu aceste schimbări și traiul și ocupațiunile noastre s'a schimbat aproape cu desăvîrșire.

De după convențiunea de la Adrianopole s'a deschis largi porțile comerțului nostru cu apusul. Însă comerțul cu apusul

cereă ore-care știință comercială, ore-carî cunoscinți ce lipseau populațiunii românesce, de ore-ce restrânsele vîndări ale produselor noastre, vîndări ce se operaû cu Turcia, nu aveau pretențiunea formelor noi de care acum se simțea așa mare nevoie.

Am fost noi dar pregătiți pentru orizontul nou ce se deschidea comerțului țării noastre ? Nu.

Cine însă erau pregătiți ? Streinii, care găsind prilej de câștig, găsind teren propriu pentru dînșii, au venit pusderie și au pus mîna pe întregă această ramură a comerțiului românesc aducîndu-l unde ađi îl vedem ajuns.

Pe de altă parte, breslași români uimiți de moda apusului ce începû ași face intrarea triumfală în țară odată cu închierea convențiunilor comerciale, se deteră în lături și lăsară locul lor industriașilor străini. Căci unde sciau ei croi și cöse hainele nemțesci ori confecționă încălțămintele moderne, ori pălăriile așa dedesebite de cele de până atunci.

Intręa noastră viață economică luă cu o repeđiciune uimitore altă formă; noi n'am fost pregătiți pentru aceste noutăți ale timpului și iată cum *industria* și comerțiul, aceste două focare de îmbogățire pentru ori-ce popor, trecură în proprietatea exclusivă a străinilor, iar noi ne-am retras frumușel de o parte mulțumindu-ne cu noul orizont ce ni se deschidea și unde eram primiți cu brațele deschise—slujbele statului, budgetul îngăduitor și bine-voitor.

În ametea unui ametitor avînt spre lumină, spre civilizațiune, către care am mers cu pași de uriași, nu am luat sēma la golul ce-l facem în jurul nostru, la daunele ce ne aducem înși-ne dedăndu-ne numai unor soiuri de ocupațiuni și lăsând pe cele mai serioase pe sēma străinilor.

Cum natural însă eră acesta s'a simțit îndată ce golul acesta a început să surpe temelia de sub piciorarele noastre.

Acum cu mulțumire simțim că greșela fiind recunoscută, s'a procedat la o sumedenie de mijlōce de îndreptare.

Cu durere s'a recunoscut că în mersul prea iute spre lumină a celor de la orașe, s'a lăsat la o parte dezvoltarea intelectuală a omului de la țară, peste care se strecură, direct ori indirect, crâmpene din prefacerile noastre sociale. Îmbunătățirea și dezvoltarea căilor de comunicațiune a pus în mai de aproape legătură orașele și târgurile cu satele, de unde sătenii n'au imitat și nu și-au apropiat de cât vici și deprinderi rele și nefolositoare. Femeia de la țară a găsit mijlocul de a-și duce la târg spre vîndare lăptăria și păsăritul din ogradă, cu care-și îndulcea traiul ei, al bărbatului și al copiilor, iar cu bani căpetați a început a cumpără pânze și țesături pentru haine. La ce să mai muncescă nopți de iarnă țesând, când în tîrg sunt, lucruri frumoase și ieftine ? !

Nu mai veđi, că lucrul dracului, când pleci de la tîrg spre sat, trebuie să-ți încălđesci și inima cu un ciocan două de rachiu, și rachiul nu stă nici el locului ci se sue la cap și odată

ajuns acolo, ochii se painjinesc, omul nu mai scie ce face, umblă pe două cărări, prăpădesce tot ce are, și 'și-ar da și sufletul de ar putea, numai să tot capete de bătut. Și, dacă păcatul acesta l'ar lovi pre om odată numai în viața lui, tot ar fi cum ar fi, însă lucrurile nu merg așa. Ferescă sfântul să se prindă de sufletul românului bôla asta, că nu mai pôte să trecă pe lângă vre-o crâsmă până n'o intra acolo; iar dacă n'are banî ca să bea, duce, ouă, paseri, făină, ba chiar haina de pe trup e în stare s'o scôță și s'o dea jupânului pentru o cinzecă de otravă.

S'a lenevit femeia de la țară și a găsit că nu mai are nevoie să mai țesă și să mai cósă, îndată a și prins darul beției, și bărbatul vedënd că acasă nu mai găsesce o bucățică bună de mâncat, că gospodina nu mai e gospodină, cum a auđit și el că trebuie să fie femeia, se duce la crâsmă să-și înece amarul.

Și nu scie că acolo în loc să-și înece amarul, el sërmanul își scurtéază ڑilele, otrăvindu-și sufletul.

Se scie că lumina științei alungă întunerecul din minte făcënd pe om să înțelegă deosebirea dintre bine și rău.

Acésta a făcut pe cei ce se interesează de a tămădui ranele societății noastre să întemeeze atâtea școli pe la sate, să trimetă acolo învățători, preoți, medici, cari toți n'au altă menire decât să îndrepte răul, decât să caute a-i desrobi pre acești inconșienți din négra robie a întunericului, revărsând asupra lor lumina bine-făcătoare a cunoștinței de sine.

Rămâne numai ca acești apostoli să fie conștienți de sfînta lor chemare, de nobila lor menire.

La orașe, din pricină că toți cei ce au învățat a scri și ceti n'au avut altă țință decât slujbele, s'a creat o serie de nenorociți ce n'au putut încăpea pe nicăeri și care-și tîrăsc viața de ađi pe mâine cu slaba nădejde că pôte mâine, pôte poimăine, vor căpeta un ciolănel de ros. Numărul acestora s'a mărit ađi uimitor din pricina economiilor ce s'a făcut în budget.

Vedënd nevoia au recunoscut răul și în capul fie-căruia a pătruns ideia sănătósă că fără cale a fost de ne-am îmbulzit cu toții numai spre un fel de muncă și că neapărat trebuie să îndreptăm puterea noastră de a lucra și în spre alte ramuri de activitate. Dacă încă nu suntem puși pe calea nouă ce ni se deschide, totuși un început nu lipsesce și să nădăjduim că școlile de meserii, de agricultură, comerciale, apoi pepinierile, revistele populare și zelul unei întregi pleiade de ómenî ce și-au îndreptat activitatea numai în acéstă direcțiune, vor desăvîrși și acest fericit început.

Românul, care în decurs de atâtea vécuri a suferit dureri ce sunt scrise cu litere de sânge în istoria patriei și totuși a eșit învingător din tóte, va învinge și acéstă nouă pacoste, înscriind pe stindarul vieții lui viitoare: *«să ne luminăm și să lucrăm pentru desvoltarea economiei noastre naționale, și vom fi.»*

Laurenția Gribincia.

Obiceiuri ale societății înalte romane pe timpul lui Pliniu cel tînăr (1).

Mulțimea vizitatorilor eră primită după lungi așteptări, care puneă la încercare răbdarea lor. Antonin Piul, la bătrânețe, se întăria pentru aceste cerințe ale etichetei, luând puțină hrană.

Nu eră mai mică truda curtenilor, nevoiți să-și aștepte rîndul la audiență, în vestibulul palatului unde năbușala eră mare. În sfîrșit Suveranul s'a deșteptat. Va bine-voi să-și admită la masă? De nu, ce rușine! I-a poftit? Cea mai mică greșală ce le scapă, pune capul lor în primejdie. La ce sôrte îi expune pretinsa fericire de a fi numărați printre amicii lui Neron, acel împărat ucigaș! Un mare personagiū cădūt în disgrație la Neron se întôrce din exil, după ce și-a sfîrșit pedepsa. Jură că nu va mai călcă la palat. Un cuvînt al Suveranului îl invită. El alérgă cât pôte mai iute. Iată în iôte epocile firea curtenilor.

Slugărnicia, lingușirea, erău mari la Roma pe timpul Împăraților. Visitele de politeță se făceau diminéța. Nu vedeaî atunci decăt persóne carî se grăbiaū ca să nu ajungă prea tărđiū acolo unde le chemă datoria socială.

Mulți se plîngeau de acéstă pierdere de timp, și Pliniu eră din aceștia, căci strigă: «Pe ce nimicuri mi-am pierdut «timpul? O! liniștea mea, cu cât e mai de preferat celor mai «ilustre isprăvi! Cât e de plăcută acea liniște studiósă. Fă «cum te sfătuesc, scumpul meu Fondanus, gîndesce-te — ca «s'o cauți s'o îndeplinesci — la vorba amicului nostru Atti-«lius: «E neasemuit mai bine să nu faci nimic, decăt să faci «nimicuri.»

Nu erău toți de părerea acésta; multora le plăcea nelucrarea agitată. Acestora se dase numele de *Ardelio*, adecă ahtiați după lucruri de curtenî. Seneca îi priviă ca ómenî carî cutreeraū străđile Romei, fără scop hotărât, agitându-se pentru simpla plăcere de a se agită. Când se întorceaū acasă, mărturisiaū cu ingenuitate că nu prea sciaū de ce plecaseră de la vatră. În zadar îi împrôscă Marțial cu epigramele sale; nimic nu opriă pe acești descreerați, nici chiar bătrânețea care ar fi trebuit să rēcască fierbințéla acelor curtenî fără rușine.

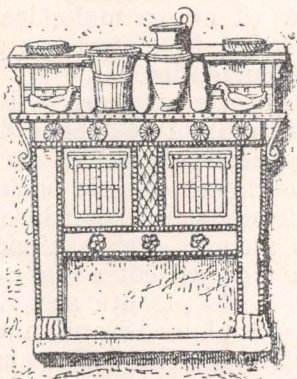
Lipsiă acestor visite, acestor recepțiunî, ceea-ce ar fi putut să le dea farmec, convorbirea. Ea nu eră cunoscută de Romanî, saū cel puțin nu se produceă decăt la masă, și mai ales după masă. Banchetele urmate de ore de convorbire liberă se numiaū *commisatio*. La *commisatio* luaū parte așa cum se face și astăzi, și persóne carî nu veniseră la masă; obiceiurile observate la aceste întruniri erău mai tóte îm-

(1) Veđi No. 28 și 29.

prumutate de la Greci. Orațiū dice, că vinul cel bun dă vervă comesenilor. Unde se găsiaū *causeurs*? Neapărat la un poet când trată pe amicii săi, în casa sa de țară, se vorbiă de morală, se făcea multă satiră; rusticul Ofellus înveseliă societatea cu poveștile sale în care dădea cuvîntul dobitócilor, adecă recită fabule improvizate.

Se convorbiă și la Pliniu, care diceă amicului său Septim Claru că făcuse o crimă când nu primise poftirea sa la masă:

«Aveam să-ți dau măslina, dovlec, cėpă, și multe alte plante delicate. Ți-a plăcut mai bine să primesci, de la nu sciū cine, stridi, carne gustosă, pesci rari și dăntuitóre spaniole. La mine ai fi mai avut un comedian, un cetitor și un muzicant, dacă ți-ar fi făcut plăcere. E o mare bucurie de care m'ai lipsit. Cum am fi glumit și făcut morală!»

Bufet încărcat cu vase.

În scrierile lui Suetoniū, Valeriū, Maxim, Plutare în viața lui *Lucullus*, avem o mulțime de amănunte privitoare la luxul mesei. În cheltuelile peste fire ale banchetelor, intraū cu o parte însemnată darurile ce se împărțiaū comesenilor, așa cum fac în zilele noastre unii milionari la *cotillons*. Se dăruiaū sclavi, animale rare, vase de argint; luxul florilor eră de asemenea foarte mare. Iar renumele special dobândit de *Lucullus* e destulă dovadă că luxul și rafinarea mesei ajunseseră la deplina sa desfășurare înainte de Imperiū. Mesele preoților *Arvali* deveniseră și ele faimoase pe la sfârșitul republicei. Precum numele lui *Lucullus* însemnăză și ađi un om care se pricepe a mănca bine, un *gourmet* cu termenul frances, asemenea numele lui *Vittellius* a rămas cu înțelesul de mănăcios, incapabil de alte desfătări decât ale mesei.

Să vorbim acum de acele faimoase mese, descrise de istorici, cari au făcut adesea să se cređă că luxul monstruos desfășurat de ele, eră general.

Popóarele de la miađa-đi sunt în general foarte cumpătate

Epicurul Orațiu nu are pe masa sa decât praz, mazăre și prăjituri. Juvenal însiră în lista mesei sale, un ied foarte tânăr, sparanghel, coșuri de mere, pere de Signia și de Siria.

Sclav purtând o tavă cu diferite lucruri de mâncare.

Sclav aducând o tavă cu ridichi.

Cumpătatul Adrian se mulțumiă în călătoriile sale cu brânză și lapte. A bea vin neamestecat cu apă, se priviă pe vremea aceea ca fapta unui bețiv. În anul 161 înainte de Christos, adică cu mult înainte de vremea de care vorbim aci, censorii dăduseră un ordin prin care se interzicea să se îngrase găini. Însă după bătălia de la Actium luxul mesei fu dus la culme. Atunci Roma primi prin Alexandria produsele lumii întregi și abundența și delicatețea mâncărilor înlocuiesc extrema cumpătare de la început.

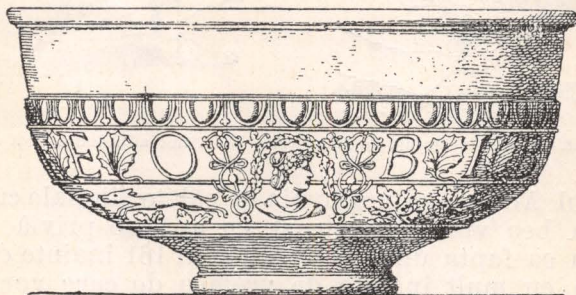
Seneca dice că mâncătorii cei mari din vremea sa n'aū alt scop decât de a face, prin risipa lor colosală, să se vorbească de ei. Ast-fel un ore-care P. Octaviu plăti 5.000 sesterții pe un pesce de o mărime enormă. La o masă dată cu 50 de ani înainte de Christos, se serviră ugere de scrôfe, căpățini de mistreț, castane, multe feluri de scoici și păseri grase, gătite cu frunze de viță. Mâncăcioșii erau însă rari la Roma. Macrobin care trăia cu mult în urma acestei date, descriind

acel prânz scandalos, dice că eră o masă de preoți, ceea-ce ar explică tot.

După Varro, maxima Romanilor a fost mult timp că numărul comensurilor să nu fie mai mic decât al grațiilor, adecă trei, nici mai mare decât al Muzelor, adecă nouă. Această regulă se pîdî sub imperiū. Se pomenesc unii împărați cari au adunat la masa lor peste 600 de invitați. Mesele aveau un ceremonial complicat, consacrat de tradițiune, descris în cărți speciale. «Nimic mai plăcut, dice Aulu Gelliu, decât cartea «lui Marcu Varro intitulată: *nu scii ce-ți pregătesce séra.*» În cartea ast-fel lăudată, și care s'a pierdut ca cele mai multe din scrierile lui Varro, se tratau regulele mesei.

Cum sosiă invitatul, sclavi se ocupaū cu îmbrăcămîntea lui. Îi scoteau încălțămîntea, îi parfumaū pîciôrele și-l îmbrăcaū cu tunică specială, *vestes caenatoriae* sau *synthesis*. Șervetele (*mappae*) invitații le aduceau din contra cu ei, din causă că de obicei ei duceau acasă în șervete câte ceva din ce se servise la masă, ca să aibă parte și cei de-acasă.

Situațiunea unui invitat, care nu cunosea micile regule consacrate, eră tot așa de grea pe-atunci, cum e și acum. Lucian vorbesce ast-fel de un filosof, învățat, dar lipsit de cunoscînța obiceiurilor din lumea bogată: «Morî de sete și «nu te încumeți să ceri beutură: te temi să treci de om că-ruia îi place prea mult vinul. Din câte mîncări sunt așezate

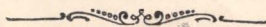

Cupă de lut cu inscripția: *bibe de meo*, din care se vîd literile . . .
eo=bib . . . (La museul din Neapole).

«dinaintea ta cu simetrie, nu scii pe care să pui mîna în-
«tăiu; ești nevoit să privești pe vecinul tău pe furiș, să faci
«ca dînsul și să înveți de la dînsul ordinea de urmat la masă.
«Iată momentul când se bea în sănătate. Stăpînul casei cere
«o cupă mare, și o închină și-ți dice: maestre, sau îți dă
«vre-un alt titlu. Tu nu scii cum să răspunzi din cauza în-
«curcăturii tale și-ți faci reputațiunea unui om rău crescut.»

(Va urma).

Ion Kalinderu.

Un început fericit.

P. S. Sa Părintele Episcop Pimen al Dunării de jos, a adresat cucernicilor Protoerei al eparhiei Sale, circulara de mai jos, din ea se văd sentimentele patriotice ale înaltului prelat și am fi fericii să vedem sfaturile atât de bine-făcătoare ce dă, ascultate și urmate de preoții din întreaga țară.

Prea Cucernice Părinte,

u multe daruri a înzestrat Dumnezeu pe om și în deosebi pe român. În firea lui a pus atâtea calități, în cât cei chemați a se îngriji de dînsul, cu ușurință pot să-l îndrumeze la o viață mai bună și mai spornică. Poporul român dar, din fire este aplicat la fapte mari, rămâne numai ca el să primescă din ce în ce o dezvoltare a acestor daruri, ca ast-fel să fie vrednic de moșii și strămoșii noștri,

carî ne-au lăsat urme neșterse de vrednicia lor ca români și buni creștini.

Desvoltarea acestor daruri, revine de drept *preotului și învățătorului*, carî prin anumita lor pregătire în această direcțiune și prin atingerea apropiată, în care se găsesc cu poporul, au cea mai mare înlesnire, pentru împlinirea acestei datorii. Și apoi chemarea lor, ca luminători ai poporului, le impune datoria de a combate întunecul cu toate ale lui rele urmări.

Pe aceste considerațiuni, preotul și învățătorul în toate timpurile și la toate popoarele, au fost recunoscuți ca cei mai buni și mai proprii îndrumători ai omenirii către lumină, prin care în timp, s'au încheșat și consolidat acele națiuni, ce fac astăzi fala lumii.

De alt-fel și în țara noastră, lucrul acesta tot așa a fost apreciat și ca probă, toți bărbații noștri de stat, mari patrioți, s'au convins de rolul acestor doi factori așa de importanți în mijlocul poporului nostru și pe cât mijlocele și împrejurările le-au permis, s'au îngrijit de sorta lor. Prin legi anumite, le-au asigurat o pozițiune materială și i-au ridicat din acea stare de nesiguranță și umilire, în care se găseau, — mai ales preotul, — până mai deunăci.

Pentru preot cu deosebire, în timpul din urmă, s'a făcut mult și avem nădejdea că treptat, treptat, se va face și mai mult, dacă și el, preotul, va căuta să răspundă la chemarea ce o are în mijlocul poporului cu mai multă pricepere și hărnicie.

Învățătorul, are datoria de a pune în mîna copilului cartea, și a-l face să cunoscă nevoia de lumină și modul cum să o poată dobîndi. Odată cu acesta, el este obligat de a pregăti pe copil către cunoștințe din ce în ce mai largi, învățându-l, dragostea către Dumnezeu, către aprópele, către sine și către patria și ne-mul său. El îi deschide ochii și-i luminează mintea, ca să cunoscă ce este bine și ce este rău, ce este adevăr și ce este minciună ; ce este drept și ce este nedrept. El îi face cunoscut datoriile dintre ómeni și îl învață respectul către Dumnezeu și către cei mai mari decât dînsul.

Cu alte cuvinte, îi împărtășește toate acele cunoștințe bune și neapărat trebuincioase, pentru viitorul cetățean român. Rolul învățătorului dar, se întinde asupra copiilor, numai până la vârsta de cel mult 14 ani. De aci el încetază a mai avea o înrîurire directă asupra foștilor lui școlari.

Preotul are însă un cerc mult mai întins de muncă. El ia pe om de la cea mai fragedă vîrstă, pot dice chiar de la nascerea sa, îl bine-cuvîntază, îi supraveghează crescerea cu un interes curat părintesc, îl învață adevărata lumină a cunoșterii de Dumnezeu, sfințindu-i viața, prin sfintele mistere și rugăciuni, conducându-l și îngrijindu-l până, ba și dincolo de mormînt. Înaltă și sfîntă este chemarea preotului! El poate aduce mult bine țării și poporului, când este pătruns de misiunea lui. Preotul cu tragere de inimă pentru binele și fericirea poporului, nu pierde nici un minut din viața sa, ci, ca și bunul păstor, chiamă oile sale, cari ascultă cu drag glasul lui și merg după el. Tot așa și preotul, își chiamă credincioșii la biserică, și aci, mai ales în Duminică și sîrbători, îi învață și-i sfătuesc ca un bun părinte duhovnicesc. Le luminează mintea, le încălzește inima, ca ast-fel, să vadă lumina cunoștinței de Dumnezeu, să înțeleagă adevărul și să simtă nevoia de tot lucrul bine plăcut Domnului. Aci, în biserică, după serviciul sfintei leturghii, săvîrșit cu evlavie și frica lui Dumnezeu, preotul harnic cuvîntază poporului, învățându-l să creadă în Dumnezeu, să-l iubească și să nădăjduiască în fericirea vieții de veci. Deșteptă în el iubirea către religiunea și nîmul nostru românesc, iubire care a încălzit până la vitejie brațul moșilor și strămoșilor noștri pentru apărarea moșiei și a religiunii în timpuri grele. Tot din această iubire a răsărit vitejia fiilor noștri puși sub conducerea Prea înțeleptului și vitêzului nostru Rege Carol I și din care cu vrednicie am cîștigat independența țării și autocefalia Bisericii. Îi învață apoi supunerea și respectul către legile și autoritățile bisericesci și cetățenesci, din care reese respectul de sine și de avutul apropielui său. Tot aci preotul poate, cu înlesnire, să cuvînteze poporului despre sfințirea vieții casnice, ca condițiune neapărată pentru trîincia familiei creștine, atrăgîndu-i luarea amînte la datoria ce i se impune, de a-și cresce copiii în spiritul religiunii și al patriotismului. De la înălțimea pozițiunii sale preoțesci, ca învățător și ca luminător al poporului încredințat conducerii sale, preotul este dator să sfătuiască pe fiii lui sufletesci, ca să iubească munca cinstită și harnică, mai ales acum, când nevoile sunt mai simțite ca altă dată. Aplicarea la meserii de tot felul, atât de trebuincioase poporului, cum și îndrumarea către o viață cumpătată și înființarea de societăți economice prin comune, încă trebuie să preocupe pe preot în cuvîntările sale bisericesci.

În afară de biserică, preotul are nenumărate datorii, pe cari este obligat a le împlini, de ore-ce ele stau în strînsă legătură cu misiunea sa pastorală.

Cine poate cunoște mai bine ca preotul metehnele său relele deprinderi, cari au început a se introduce în viața poporului nostru românesc? Și apoi cine ar pute cu mai multă autoritate să combată și să oprască lățirea acestor rele? De sigur numai preotul înțelept și harnic. *Lenea și befa* din care isvorăsc o mulțime de alte rele, ca: sărăcia, invidia, minciuna, jurămîntul strîmb, mizeria, ruina și crima; aceste uricioase vițuri, prin cari

s'au ruinat popóarele vechi și cari astădi, din nenorocire, amenință pe unii din fiii Bisericii și țării noastre, numai printr'insul s'ar puté mai bine combate. Adesea preotul este chemat de enoriași, prin casele lor și acesta se întâmplă cel puțin odată la începutul fie-cărei luni, când își vizitează întréga sa enorie. Cu această ocasiune el, pe lângă combaterea relelor amintite, póte ca să dea tóte ale sale îndemnuri și pentru o vieță mai îngrijită și o gospodărie mai rațională, cari aduc după ele mari fólóse pentru popor și némul nostru.

În asemenea ocațiuni, preotul póte și este chiar dator, ca să sfătuiască poporul în privința creșterii, curățeniei și educațiunii copiilor. Asemenea în ce privesce curățenia caselor și a curților. Pátulele și curtea se cere ca să fie tot așa de curate, ca și casa, știut fiind că bólele nu pătrund acolo unde este curățenie. Și în casuri, Domnul să ne ferescă, de bóle molipsitóre, tot preotul este cel d'întăiu chemat, ca pe de o parte, să anunțe autoritatea în drept, spre a luă măsuri contra întinderii acelor bóle; iar pe de alta să îndemne poporul de a folosi sfatul medicului și medicamentele ce i se dau. Tot asemenea prin influența sa morală, preotul este singurul în stare, care ar puté, ca să lucreze mai bine la înmulțirea avutului și la desvoltarea gospodăriei săténului. El ar puté ca să-l îndemne a-și construi o casă mai igienică, mai sănătósă și mai luminósă ca multe din cele în cari locuesce astădi. Ar puté mai departe, ca în locul spinilor, ciulinilor și altor burieni displăcute privirii și bunului simț, care de multe orí cu vírfurile lor ating strașina casei, să îndemne poporul a plantă pomí și arbori, și nu va strică dacă se vor pune și pe holde, mai ales la hotarele lor, spre a se bucură de ródele ce dau, de umbra ce aduc și de liniștea ce asigură poporului, ferindu-l de judecăți și de neînțelegeri adesea vătămátóre.

El, ca mai luminat în comună și cu influența pe care o are între păstoriții săi, dându-și mai bine sémă de ocupațiunea primă a țáranului nostru, care se îndeletnicesce mai mult cu munca câmpului și creșterea vitelor, ar puté ca să îndrumeze pe păstoriții săi către o muncă mai sistematică. El este dator a-í îndemná să se folosescă de tóte mijlócele recomandate de ómenii sciinței pentru pregătirea pămíntului prin îngrășeminte, pentru lucrarea și cultivarea lui, cum și pentru nutrirea și îngrijirea vitelor, spre a face din ele un isvor sigur de bogăție pentru popor. Printr'o ast-fel de sírguință din partea preotului, se realiséză un mare bine pentru popor, și o deplină stare de fericire pentru toți. Forța morală și o pozițiune socială îmbucurátóre de aci se póte deduce, și acela este adevérat român, care prin muncă cinstită scie să-și asigure o bună reputățiune printre frații săi.

Mare laudă se cuvine dar aceluí preot, care va lucrà ca un adevérat părinte pentru răspândirea luminií în direcțiunea arátată și numai unul ca acesta va puté cu dreptul ca să-și dovedescă rostul chemării sale așa de importante în mijlocul poporului.

Aceste observațiuni ale mele expuse aci pe scurt, se impun atențiunii Prea Cucernicieí Vóstre și vă invit, ca de îndată să luați mësuri a fi aduse la cunoscința Cucernicilor preoți din acel județ, pe cari îi veți îndemna:

1). A trăi în deplină armonie cu învățătorul, a cărui dragoste să se silască a și-o asigura și apoi amândoi, mână în mână, să lucreze cu căldură la binele și fericirea poporului, care formeză trăinicia și propășirea noastră morală și națională. Pentru ajungerea acestei prietenii între sine și învățător, preotul se cuvine a fi după cum însăși numirea de presviter îl arată, bătrân, mai ales cu mintea, neascultând tot ce se vorbește în rău de unul și de altul, și lăsând în tot-deauna mai mult de la sine. Acolo unde preotul și învățătorul vor fi uniți în gânduri și dorințe, acolo unde ei își vor cunoște marele lor rol de luminători ai poporului, totul va fi de laudă și cu ușurință va lăsa să se întrevadă, cum națiunea cu pași siguri va merge către glorie și mărire națională. Pe când, din contră, acolo unde ei nu lucrează în unire și armonie și mai ales acolo, unde unul se luptă în contra celuilalt, nu poate să se vadă decât turburări păgubitoare atât în ce privește prestigiul și demnitatea lor, cât și în ce privește desvoltarea sentimentului religios și național în popor.

În asemenea ocaziuni preotul și învățătorul nu mai sunt acele modele vrednice de imitat, la care poporul se cuvine a-și aținti privirile, ci devin o piatră de scandal, un povățuitor orb și o lumină întunecată, care nu mai are nici o putere de propagare. Printr'o astfel de purtare din partea lor, în loc de consolidare se va produce sdruncinare, care curînd sau mai târziu va aduce după sine ruina morală și materială a poporului.

2). A lucra fără preget atât în biserică, prin cuvîntările ce este obligat a le rosti la diferite ocaziuni, cât și pe la casele enoriașilor, când va avea privilegiul de a da sfaturi, la deplina luminare a poporului către tot ce este de folos pentru mântuirea lui sufletească și pentru îndrumarea către o viață socială mai bună.

Cine cunoște mai bine ca dinsul nevoile poporului și cine ar trebui să se bucure de mai multă autoritate și încredere într'o comună ca preotul? El dar, se cuvine pentru asigurarea acestei autorități, a lucră cu sirguință și cu trageră de inimă și mult se va câștiga printr'însul, când va fi la înălțimea acestei chemări.

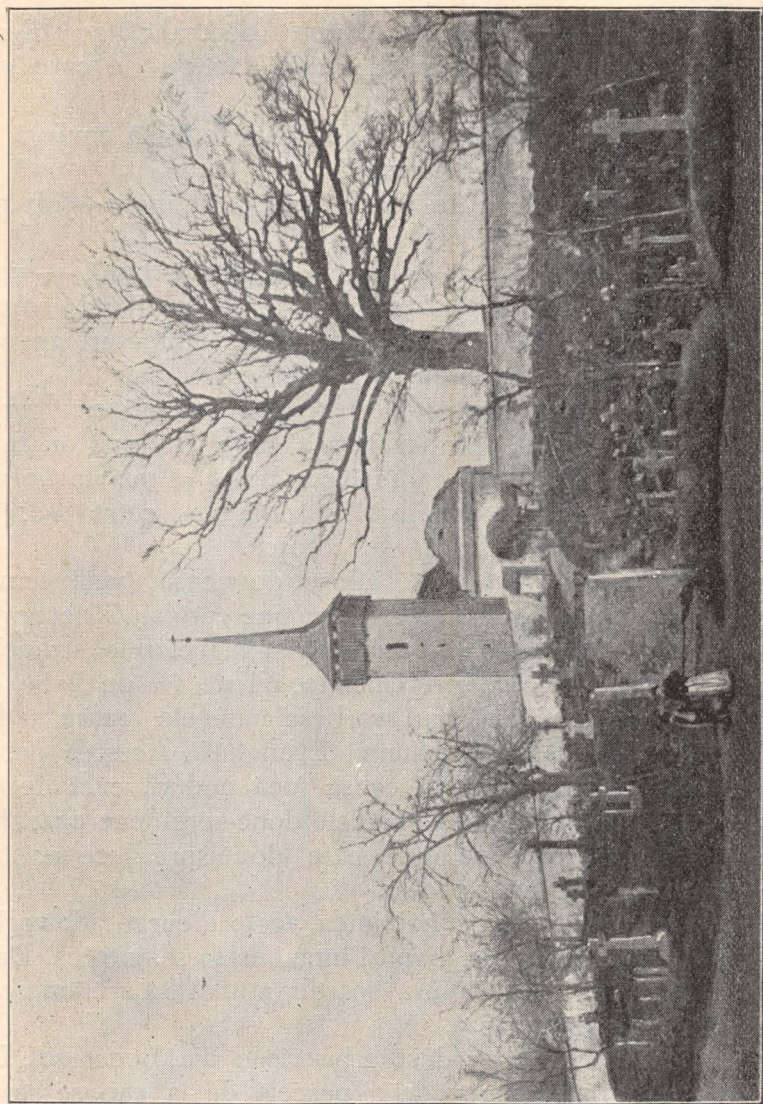
El are datoria de a pregăti poporul către mântuire prin îndemnul la virtute și moralitate și către o pozițiune socială mai alasă prin îndemnul la muncă și economie.

Acestea sunt, Prea Cucernice Părinte, preocupările mele de căpetenie, în ce privește împlinirea cu succes a misiunii preoțesci, față de poporul încredințat păstoriei sale și așa doresc ca să lucreze preoții din această de Dumnezeu pădită Eparhie.

Am convingerea fermă, că aceste preocupări ale mele ocupă și gândirea tuturor omenilor noștri de bine și în consecință, vă invit a îndemna pe toți preoții din acel județ ca să se silască a aduce la îndeplinire, după puterile fie-căruia, aceste ale mele părintești îndemnuri, spre a bine merita numele de bun părinte și harnic lucrător în via Domnului, după care numai îi voi judeca, îi voi prețui și răsplăti.

Primiți, Prea Cucernice Părinte, ale Nostre Arhieresci bine-cuvîntări.

Episcop Pimen al Dunării de Jos.

Cimitirul de la Țebea (Transilvania).

Bună Cuviință.

scriu acest articol în «Albina» pentru că această revistă e în stare să-i dea publicitatea de care are trebuință.

Voiu să vorbesc aci de lipsa de bună cuviință ce se observă în bisericile noastre.

Inchipuți-vă o séra de denie, în postul mare—Joia patimilor:

La ușa bisericii, afară — dacă vremea e bună — veți o adunătură de băeți și băețandrii, fumând, riđend, bătându-se și vorbind necuviincios. Așa fel de adunături am văđut numai pe la ușa circului, sau în curtea lui.

Înăuntru, lumea împărțită ori cum, în pâlcuri sau grupe cari staū de vorbă. Numai lumea care stă mai în față, adecă în fața altarului, stă mai cuviincios și mai în liniște, iar de veți încercă să stați mai la códă, mai către uše, nu veți puté auđi nimic din ce se cetesce.

În strane sau pe scaune aduse de acasă, veți femei, cucóne — după cum se ăice — cucóne cari staū de vorbă ca la berărie. La spatele scaunelor și la piciórele stranelor veți șeđend grecesce ori cinchite, fel de fel de babe ori femei de pe la mahală cari vorbesc între ele, cască și fac noduri de leac la cetirea stinteî Evangheliî. Acestea par'că au venit la biserică numai ca să facă noduri, căci de îndată ce s'au isprăvit de pildă cele două-spre-đece evangheliî și au făcut pe tóte așile câte două-spre-đece noduri, plécă de la biserică, se duc.

Mai încolo, spre uše, e băețimea, acolo e curat iad: vorbă, riset, sucituri, par'că ar fi puși innadins să se întrécă. Dacă e și ușa acolo, și dacă ușa scărție, atunci să scii că scărțiturile nu mai încetéză.

Vorbesc acest lucru despre bisericile din Bucuresci. Dar pilda rea se lătesce repede și pescele de la cap se strică. Obiceiul de a sta de vorbă în biserică l'am văđut și pe la țară practicat de tărgoveți ori pantalonari.

Rivnesc la respectul și buna cuviință ce se păzesce în bisericile streine.

În bisericile streine nici capul nu-l va întórce nimenea

să se uite cine a intrat pe uşă. Şi cine intră, merge încet, în virtul degetelor. Şi aşa trebuie. Trebuie să fii cu bună cuviinţă către toţi. Omul care vine la biserică, a venit să caute un moment de linişte, de reculegere. Cum de îndrăznesci tu să-i rîpesci acest lucru atât de scump şi care nu se poate găsi decât în biserică?

Autoritatea superioară bisericească ar trebui să se îngrijască de acest lucru şi Ministerul Cultelor ar trebui să intervină cu autoritatea sa pentru a se pune capăt unor lucruri care ating şi demnitatea bisericii şi simţul religios al tuturor.

Apoi trebuie să se mai scie un lucru: Lecţiuni de religie se fac în şcolile noastre, dar educaţiune religioasă nu se face de loc. Ar trebui învăţaţi copiii mici din şcoală, cum să se poarte şi cum să stea în biserică. Sunt momente în care trebuie să stai în picioare, cum e de pildă când se cântă: Pre tine te laudăm; Sunt zile în care nu trebuie să faci mătăni, ca de pildă la Paşti. Ar trebui apoi să se dea în şcoli ore-care explicaţiuni liturgice, de pildă ce însemnează eşirea cu sfintele daruri sau eşirea cu Evanghelia: omenii vor avea mai mult respect când vor şti ce însemnează aceste lucruri sfinte.

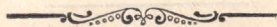
Până la toate acestea însă ar trebui să se scie că ori-ce abatere de la buna cuviinţă este o pângărire, o profanare a bisericii.

Mai înainte însă şi de acesta, ar trebui ca în biserică să se impună buna cuviinţă.

În legătură cu acesta, cred că Onor. Minister ar putea desăvîrşi un lucru bun care s'a început. S'a introdus uniforme şcolare şi încă uniforme cu culori diferite ca să se pôtă deosebi şcolarii din diferite licee. Cred că ar mai trebui ce-vă: Ar trebui ca fie-care şcolar să poarte pe şapcă şi la gulerul hainei un No. şi anume No. matriculei la care se găseşte el înscris. Acest No. îl va purta neschimbat cât va fi în liceu. Cu ajutorul No. şi al culorii uniforme, ori-ce persoană pôte raporta direcţiunii sau autorităţilor şcolare pe un şcolar care şi-a călcat datoria. Va raporta, de pildă, că şcolarul cu uniformă galbenă şi cu No. 253, a făcut cutare lucru. Şi acest număr trebuiesc pus în evidenţă.

Nu e nici o înjosire a purta un No; un om corect nu se teme de măsurile pe cari le ia legea contra celor necorecţi.

Th. D. Speranţia.

Premii învățătorilor și preoților.

D-l Spiru Haret, ministrul Instrucțiunii publice și al Cultelor, în dorința de a se răspândi cât mai mult cultura cartofului, această plantă atât de folositore, a instituit de o cam dată premiile din decisiunea ce publicăm.

D-sa a intervenit către Ministerul Domeniilor și către d-nii prefeecți, pentru a contribui și d-lor cu câte-vă sume, așa că în curînd credem că aceste premii se vor înmulți.

Se institue trei premii anuale pentru învățătorii și preoții rurali cari vor fi desvoltat mai multă pricepere și activitate rodnică, pentru propagarea culturii cartofului și pentru introducerea lui în alimentațiunea curentă a sătenilor.

Nu vor fi admiși a concură decât acei învățători și preoți cari vor dovedi, nu numai că au deprins un număr cât mai mare de săteni cu cultivarea cartofilor, dar și că i-au deprins a se hrăni cu dînșii în mod curent.

Aceste premii vor fi respectiv de 1.000 lei, 500 lei și 250 lei.

Dacă într'o localitate mai mulți colaboratori, numai învățători, sau numai preoți, vor fi unit silințele lor și vor fi dat rezultate demne de a fi premiate, primul se va mări cu câte 20% pentru fie-care colaborator, se va împărți între dînșii, potrivit meritelor lor respective.

Dacă însă colaboratorii vor fi preoți și învățătorii la un loc, creșterea premiului va fi de câte 30% pentru fie-care colaborator și el se va împărți iarăși între dînșii, potrivit meritelor lor respective.

Modul cum se vor da premiile, în deosebitele casuri ce se pot ivi, se vede lămurit în tabloul următor:

	Premiul I.		Premiul II.		Premiul III	
	Dacă sunt numai învățători sau numai preoți	Dacă sunt învățători și preoți asociați	Dacă sunt numai învățători sau numai preoți	Dacă sunt învățători și preoți asociați	Dacă sunt numai învățători sau numai preoți	Dacă sunt învățători și preoți asociați
1 Concurant	1.000	1.000	500	500	250	250
2 Colaboratori	1.400	1.600	100	800	350	400
3 »	1.600	1.900	800	950	400	475
4 »	1.800	2.200	900	1.100	450	550
5 »	2.000	2.500	1.000	1.250	500	625

Premiile se vor da în fie-care an la 1 Decembrie, începînd de la 1 Decembrie 1904.

Valoarea lor se va plăti de Casa Școalelor, din fondurile sale proprii.

Concurenții vor fi datorți să producă dovezi valabile și suficiente cari să constate silințele lor.

Făcut în București, ați 18 Martie 1902.

Ministru, Haret.

TEATRU SATESC

DE PE URMA BEȚIEI

(piesă în 2 acte)

de N. RĂDULESCU-NIGER

PERSONELE :

Moș Glumici
 Părvu Bercea
 Grigore, fiu-séu.
 Învățătorul.
 Doctorul.
 Neagu Lupu.
 Catrina, nevasta lui.
 Lixandru) fiii lor.
 Voichița)

Copii de școlă.

ACTUL I.

În dreapta, casa, cu ferestre mari și acoperită cu tablă, se întinde până la gardul din fund.

În stînga, în față, un umbrar. Alături un hambar deschis, în care se vede plugul, și pe stîlpi ca și pe perețele din fund, rînduite bine u-nelte de tâmplărie. Un car pe jumătate făcut, dă a înțelege că se lucrează încă la el.

De la hambar, până în fundul scenei, gard de ostrețe, cu porțiță. În această parte se închipsea a fi șoseaua.

În fundul scenei, alt gard, după care se vîd pomi din grădină.

(La ridicarea cortinei Catrina, Neagu, Voichița și Lixandru șed la masă sub umbrar).

SCENA I.

CATRINA, NEAGU, LIXANDRU, VOÎCHIȚA.

CATRINA. Ia mai lasă cele gânduri, omule..., că bun e D-zeu!

NEAGU. Bun, Catrino, nu ȃic ba, și păcat ar fi să ȃic alt-tel... Da uĭte, de! ca oinul... mi i în griă de cele răsaduri, până le oiă afla mai bine rostul.

LIXANDRU. Las că l'ai aflat, tătucă... Ca nimeni altul ai ascultat tôte poveșile învățătorului și ale părintelui, de-aceea ai făcut uĭte, un pușor de grădină cum n'au nici cei mai cu dare de mână din sat... Rogu-te, maică, mai tae o felie de pâine...

CATRINA. Bucuros, maică... (*tae o felie potrivit de mare și i-o dă*).

NEAGU. De poveșe nu mă plâng eu, mă Lixandre... Pe urmă norocu-i că te afli pe lângă casă... Ai eșit de la școlă și cu carte, și cu meșteșug... Mai face vre-unul, ca tine, de-ale tîm-plăriei!

CATRINA. Dómn, și când mă gîndesc, că mai acú câți-vă ani, nimeni în sat nu da creșemânt rostului școlei!...

NEAGU. Hei! îi mare lucru școlă, mēi femee!... Nu te uiți cum luminéază mintea? Dacă eu, om pornit spre amurg, și tot m'am pus de am deprins a scrie și a ceti!...

VOÎCHIȚA. Eū ȃi-am arătat, tătucă, eū...

NEAGU. Tu, draga tati... că ai isprăvit școlă mai degrabă și

staî mai mult pe-acasă. Şi-s mândru, zău aşă, că dacă deschid o carte pot ceti în ea; orî, când îî vorba de socotit, pot socoti cu rost...

SCENA II.

Aceeşî. MOŞ GLUMICI.

GLUMICI. (*la porţiţă*) Bucuroşî de ôspeţi?

CATRINA } Moş-Glumici?
NEAGU }

NEAGU. Bine-ai venit...

GLUMICI. (*intrând*) Bine v'am găsit, şi... bună masă...

NEAGU. Poftim la dînsa...

GLUMICI. (*dând mâna cu toţi, şi şedînd*). De la strachină la gură mai repede e trebă!.. Şi zău că nu dai greş să duci la urechi! — He-he! da ce? orî aveţi praznic ađi... Uite ce mîncări!

NEAGU. Ca în ăi de sfîntă Duminecă, Moş-Glumici... Casnica noastră ne unge la lingurică cu câte ce-vă mai de sémă...

CATRINA. Ei, par'că la dumnéta acasă nu face mătusa câte-o mîncărică bună, hai?

GLUMICI. Rar, lata mea, rar... că pe la noi prin sat nu-î roiî de legume ca pe la d-vastră... La noi romănu-î greu la mână, nevoie mare... şi mai greu la minte... Nu-î intră lui în cap că dac'a mîncă pîne, în loc de mămăligă, şi fiertură de legume în loc de cêpă crudă, are să fie mai sănătos şi mai cu spor la muncă...

NEAGU. Şi uite, că de grădinărit, nu-î cea poveste de când cu pureciî potcoviţi, nici iaptă de nefăptuit... La noi în sat, casa şi grădina, casa şi grădina...

GLUMICI. Par'căi noştri nu vîd? Ei, da cu cartofiî cum aţi scos o la capăt?

NEAGU. Măre, cum nici cu gîndul nu gîndiam... Las-că dă pusderie la falcie, dar apoî sunt buni de hrană... Am dat şi vitelor, şi le-am scos din iarnă mai cu putere şi mai cuprinse la trup...

GLUMICI. Eaca veđi dumnéta! Staî c'am să le spuiî în sat şi minunea asta! Păcatu-î că n'am cui spune...

NEAGU. Măre, las-că s'or urnî şi pe la d-vastră. Vorba domnului învătător: «pildă bună să fie; de ajuns la mintea tuturora, nu se póte să n'ajungă...»

GLUMICI. Să te audă Dumnezeu...

CATRINA. (*ridicându-se*) Aşă... ne-am luat şi grija asta... (*se închină*) Ia hai, Voichişo, să strîngem masa...

(*Neagu, Lixandru, Voichişa, se ridică şi se închină şi ei*).

NEAGU. (*în timp ce se închină*). Mulţumescu-ţi Dómne, de pîne şi de sare şi de mila Sântiei-tale...

(*Catrina şi Voichişa ridică tot, şi se duc în casă*).

GLUMICI. Ei, da scii, Neagule, ce vînt mă bătu pe aici?

NEAGU. Cum sa nu scii dacă mi-î spune?

GLUMICI. Vînt de cuscrie, Neagule...

NEAGU. Ia tacî !

GLUMICI. Veđi că s'apropie tómna... Privighetorile codrilor se fac păreche, primăvara; privighetorile cu graiū omenesc, după culesul viilor...

NEAGU. Cum a lăsat Dumneđu...

GLUMICI. Şi dumnéta, Neagule, ai o privighetóre, de-î merge vestea...

NEAGU. (*cu ris pe buze*). Moş-Glumići tot moş-Glumići... cu vorbe de poveste în graiū...

GLUMICI. D'apoî c'asă ni-î firea... Rîdem, la bucurie, rîdem şi la nevoi... Nevoile nu ne usucă şi bucuria nu ne ia mintea în risipă... Cine-î cu inimă de epure, nu-î om ca toţi ómeni...

NEAGU. (*ridënd*). Că hine đici...

GLUMICI. Şi, să nu-mî uit şirul... de cuscrie începusem a legă vorba...

LIXANDRU. Legaţi şi deslegaţi în pace... Eű daű o raită în grădină până pe la vremea horei... (*trece în grădină*).

SCENA III

GLUMICI, NEAGU apoî CATRINA.

NEAGU. Eaca, fă-î vad cuvîntuluî...

(*şed jos*).

GLUMICI. Dat-ai pân'acuma cu gîndul, Neagule, că Voichiţei să-î fi înmugurit inima?

NEAGU. Nu mî-ar fi de mirare... Moş-Glumići... La şapte-spre-đece ani...

GLUMICI. Vremea s'o dai la casa ei, Neagule.

NEAGU. Flăcău de ispravă să fie, că nu đic ba.

GLUMICI. Apoî că s'au cam dus vremurile când te puneai la grijă s'alegi... Acuma rar flăcău să nu fie de ispravă...

NEAGU. Vorba dumitale... Ei, da iacă şi Catrina... Fă-te în-cóce mai de grabă, nevastă, că moş-Glumići ne vine în peţit...

CATRINA. (*apropiîndu-se*). Aşa ţi-î rostul, moş-Glumići? Apoî, bucuroşi. Bogăţie n'am apucat în ném, da nici nu ne-am văitat de lipsă... Cât îi vorba de vrednicie şi de cinste, mulţumim Domnuluî...

GLUMICI. Eaca, darurî de-aşa fel au căutare şi la nepotu-meű Gligoriţă...

CATRINA. (*cu răceală*). A-ha... de Gligore a luî Pîrvu e vorba?

NEAGU. (*scărpinându-se după cefă*). Apoî... moş-Glumići, nu-ţi fie cu banat, da uíte... nu đic cum-vă de Gligoriţă... Flăcău chipos e el... şi-ar fi cum ar fi... Da tare-î nuş'cum tat-su... Işi bea până şi minţile, săracul!...

CATRINA. (*închinându-se*). Dómne feresce!..

GLUMICI. Drept e, Neagule tată, să vė fie gróză de năravul lui bietul frate-meű... că nici mie nu mi-î alt-fel...

NEAGU. Şi-a dat crăşmaruluî, dăună-đi, până şi sucmanul... Iar dacă s'a mai tređit, nu s'a luat la păruială cu crăşmarul? Ci-că să-î dea sucmanul înapoî...

CATRINA. Vine la noi, acum vre-o două luni, după un căuş cu făină, cu împrumut, chip până să macine... El, badeo, s'a dus drept la crăsmă, a dat pe bătură şi făina şi căuşul... Apoi să nu te crucesci de-aşa apucături?

GLUMICI. Grele şi ruşinoase sunt păcatele beţiei, feţi! mei.. aşă-l. Noroc că nu sémână lui tat'su... flăcăul.

NEAGU. Da scii ce ne-a spus părintele Toma, la Biserică, într'o ȕi: «nărăvaşa de beţie, trece'n neam...»

CATRINA. Eaca ce ne bagă în grija...

GLUMICI. Da nu beă, Gligoriţă, lele Catrino... Cuminte s'a dus la ôste, cuminte s'a întors... Nicî o metéhnă n'are; da-ţi-mî cređămînt, că-s om bătrân şi cu frica lui Dumnezeu...

NEAGU. Eacă ne-om mai gândi, moş-Glumici...

CATRINA. Ne-om mai gândi, că, iar să ai zurbă şi amărăciune în casă din pricina nărăvaşului... de!..

GLUMICI. Dacă nu s'a virî Pârvu în casa ficioru-séu... nu vë fie témă...

CATRINA. Da cuî dă pace, beţivul, când îi abate a bea?

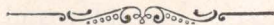
GLUMICI. Măre, temelia casei Românului este hărnicia şi cinstea, iar podôba vieţii e dragostea. Vë fie în cuget şi asta: Gligoriţă şi Voichiţa d-vóstră se înţeleg de minune unul cu altul.

CATRINA. Auđi, codana! Şi mie nu mi-a spus... Las'c'am să-l ȕic eă, două...

NEAGU. Bine, Catrino, dumnéta se cădea să scii ce gândeşte fata...

GLUMICI. N'o mai ţineţi de rău, feţi! mei... Inima Voichiţei a ghicit ce inimă bună are flăcăul... ȕiceţi mai degrabă amin, şi să ne dăm mâna, colea, cu credinţa în Dumnezeu... că scie el cum rînduesce om cu om să fie păreche...

(Va urma).

O dorinţă.

În timpurile din urmă, am ajuns să ne înstrăinăm aprôpe cu totul *de ce e al nostru*, preţuind mai mult cele ce ne vin din afară. Ne place însă să ne mângâiem cu credinţa, că din ȕi în ȕi devenind tot mai maturi, vom preţui mai mult ceea-ce *e al nostru* şi care, fie el cât de mic, are mare valôre nu numai că e al nostru, dar chiar prin sine însuşi. Aşă, mulţi dintre noi scim că cu prilejul Pascelor, prin sate, nevestele înroşeau ouële cu cóje de pădureţ şi cireş şi le scrieau de făceau din ele o adevărată minune de artă. Astăđi însă e o adevărată minune, când mai veđi pe ici co-lea, mai înroşindu-se orî scriindu-se în felul acesta. Intrebuintarea culorilor de anelină, a făcut pe sâtencele nôstre să părăsescă acea artă populară şi să coloreze ouële de Pasci

cu diferite culori, pentru ca să păteze și mai mult mânile și mai ales hainele copiilor. E ceva străin când la Biserică de Pasci și pe la scrânciob (dulap) în locul ouălor celor frumoase, vezi nici tărcături de-ți face rău.

Dacă prin unele sate se mai găsesc printre femeile bătrâne unele cari să mai cunoscă această artă, frumos ar fi din partea d-lor învățători locali să colecționeze asemenea ouă, precum și rețeta de culore și să le expue la expozițiunile de lucrări manuale.

Societăți Economice la sate.

În comuna Pomârla s'au pus bazele unei societăți economice cu numele: «Anastase Bașotă». Președinte Econ A. Georgescu.

* *

La 1 Martie 1902 s'au pus, în Țirgul Băucesci, jud. Roman, bazele societății de economie și împrumut «Aurora» cu 18 membrii fondatori și cu un capital de 1.000 lei.

* *

La 1 Ianuarie a. c., în comuna Răcătau, jud. Bacău, s'au pus bazele societății de economie sătească «Șoimul», cu 58 membrii înscriși.

* *

În comuna Corod, județul Tecuci, prin stăruințele d-lui Revisor școlar I. Teodoru, a d-lor V. Stegariu și I. Jalbă învățători, a d-lor C. Fulger, Saulea Fulger etc., a preoților Bordea, Isac și alții, s'au pus bazele unei societăți economice cu numele «Albina». Urâm propășire noiei societăți.

INFORMAȚIUNI

Amicul și colaboratorul nostru I. N. Ciocan, revisor școlar al județului Roman, și-a susținut tesa pentru licență în drept, tratând despre: Succesiunile ab-intestat.

Felicităm călduros pe amicul nostru, și-î urâm succes în noua carieră.

* *

— D-l V. Stoicănescu, institutor în București, obținând titlul de licențiat în drept, s'a înscris în baroul avocaților din Ilfov.

* *

— D-l N. Nicolaescu, membru în comitetul nostru de redacție și revisor școlar al jud. Covurlui, a dat la lumină o broșură intitulată: «Învățămîntul agricol în școala rurală», foarte importantă pentru toți învățătorii. Ea nu costă decât 20 bani, și este adevărată călăuză tuturor celor ce au a se ocupa cu predarea învățămîntului agricol. O recomandăm cu căldură abonaților noștri, cari 'și-o pot procura adresându-se d-lui Nicolaescu, revisor școlar. Galați.

* *

Miercuri, a 4-a zi de Pasci, a avut loc la Drăgășani, Vâlcea, o serbare unică în felul ei. D-l St. Filipescu, mare proprietar și senator, a ridicat în mijlocul pieței din Drăgășani cu propria sa cheltuială, bustul în marmoră, al marelui și neuitatului creator al României de astăzi, I. C. Brătianu și datorit maistrului Bălăcescu. Tot cu acest prilej, d-l Filipescu a dat în onoarea d-lui prim ministru, D. A. Sturdza, un banchet, la care au luat parte peste 200 persoane. Serbarea a fost onorată cu prezența d-lor miniștri: Sturdza, Haret și I. Brătianu, cum și un mare număr de persoane distinse din întreaga țară.

Este înălțătoare pilda ce dă dl Filipescu, arătând că fie-care român e dator să venerateze memoria acelor eroi, cari ne-au dat România liberă și independentă.

* * *

Una din celebritățile noastre științifice, unul dintre cei mai distinși medici din țară, d-rul N. Kalinderu, profesor la Facultatea de Medicină, membru în consiliul sanitar superior, etc. etc., decorat cu un mare număr de decorațiuni străine și române, în urma unei crude suferințe, a încetat din viață.

Inmormintarea ilustrului repausat a avut loc Sâmbătă, la 20 Aprilie, ore 3 p. m.

Intrăga societate Bucurescenă, a ținut să conducă la ultimul locaș pe acel ce a făcut fală țării prin știința și poziția sa.

Asociindu-ne din inimă la doliul general, trimitem condoleanțele noastre mult întristatei familii.

BIBLIOGRAFII

Au apărut :

Pestalozzi pentru cultura și fericirea poporului. *Propagarea cunoștințelor agricole prin învățător*, de Toma Dicescu, prof. la Școala Normală din C. Lung. De vîndare la autor cu 60 bani.

* * *

Cultura arborilor (în mod sistematic) de Gh. Strădulescu, învățător. Prețul 80 bani. De vîndare în Bêrlad la tipografia G. V. Munteanu. Cine cumpără 5 exemplare are pe al 6-lea gratis.

* * *

— *Învățămîntul agricol în școala rurală*, de N. Nicolaescu, revisor școlar. Prețul 20 bani, de vîndare la autor. Galați.

* * *

Curs de agricultură practică, de V. S. Moga. De vîndare la librăria Socec, prețul 3 lei.

MULȚUMIRI

— D-l I. Păunescu, învăț. dirig. al scôlei Dobrotesci jud. Romanati, a dat gratuit, casele sale, compuse din patru camere, spre a servi de local scôlei din comuna Dobrotesci, în cursul anului școlar curent 1901—1902.

Dorim ca exemplul acesta să fie imitat de toți cei ce doresc propășireș nêmului românesc.

FOȘTA ADMINISTRAȚIEI

I. Popescu, Urziceni.—Sunteți achitat pe anul al V-lea cu chit. 4.254.

Major D. Constantinescu, Tirgoviște.—Idem cu chit. No. 4.171.

D. A. Alexandrescu, învăț. Pipirig.—Idem cu chit. 4.216.

Mihail Seciureanu, Polovragi.—Idem cu chit. 4.092. Când vom avé date precise vom publică, acum nu scim nimic.

Căpitan Grîntescu, Piatra N.—Idem cu chit. No. 6.017, iar pe anul trecut al IV-lea cu chit. 4.026.

Radu Costache, Popescii-Vasilăi.—Căutați lista publicată în «Monitorul Oficial» ce-l găsiți la Primărie și vă convingeți. Despre cea-laltă nu scim nimic.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru intinderea invetaturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijlocele legiuite, a raspandirii de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinte contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotisatia este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru invetatori, preoti rurali si sateni, de cel puțin un leu pe an. Fiecare membru este indatorat ca, in cel d'intaiu an după primirea sa, sa faca a se primi in Societate cel puțin alti doi membri noi.

Cererile de inscriere, insotite de cotisatia pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârboviceanu*, strada Sf. Ecaterina, Bucuresti.

Comitetul. *Președinte, Ioan Kainderu, membru al Academiei Române. — Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — Administrator și casier delegat, Petru Gârboviceanu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român; — Secretar, Const. Banu, profesor secundar și inspector școlar — Membri, Spiru C. Haret, Ministru, profesor Univers.; I. Dimitrescu Procop., senator și Primar al Capitalei; M. Vădescu, deputat, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, profesor secundar; Dim. Cecropid, institutor, președinte al Societății corpului didactic primar. — Censori, Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, revisor școlar.*

Membrii înscriși și cotisațiuni plătite (Urmare).

Chirișescu P., proprietar (București), 4 lei; Hălăceanu C., inginer, (București), 2 lei; Adamescu C., inginer, (București), 2 lei; Bădescu N., profesor (București), 2 lei; Popovici C., avocat (București), 2 lei; Mihail I. G., (cam nedescifrat), (București), 10 lei; Sihleanu Șt., (București), 12 lei; Danu, doctor (București), 2 lei; Stroescu P., (București), 2 lei; Dumitrescu I., (București), 2 lei; Bârsan G., (București), 1 leu; Ștefănescu C., (București), 2 lei; Otnescu G., (București), 2 lei; Durma M. C., (București), 2 lei; Stanian R. R., (Ploesci), 10 lei; Bellu Al., (București), 5 lei; Radovici G. Al., (Ploesci), 10 lei; Teodoru T., (Ploesci), 5 lei; Lambru D., maior (București), 2 lei; Manolescu Gh., (Școala veterinară), 2 lei; Poenaru Ion (Școala veterinară), 2 lei; Pilat A. (Școala veterinară), 2 lei; Rigler Paul (Școala veterinară), 2 lei; Gavrilescu C., (Școala veterinară), 2 lei; Ulvineanu P., (Școala veterinară), 2 lei; Udrișcă Gh., (Școala veterinară), 2 lei; Oceanu Paul (Școala veterinară), 2 lei; Zaharia Gh., (Șc. veterinară), 2 lei; Podască C., (Școala veterinară), 2 lei; Moțaș C., (Școala veterinară), 2 lei; Popescu Irimia (Școala veterinară), 2 lei; Farcaș Eftimie, duhovnic (Monastirea Sinaia), 2 lei; Năescu Antonie, ierodiacon, (Monastirea Sinaia), 2 lei; David Rafael, preot (Monastirea Sinaia), 2 lei; Antonie Steeanu, duhovnic (Monastirea Sinaia), 2 lei; Macarie, ieromonah, (Monastirea Sinaia), 2 lei; Varsamfie Bogatu, ierodiacon (Monastirea Sinaia), 2 lei; Gherasim Ghica, paraclicer (Monastirea Sinaia), 2 lei; Z. Maria Dragomir (Monastirea Sinaia), 2 lei; Munteanu Isaia (Monastirea Sinaia), 2 lei; Afenief, preot (Chișnău), 1 leu; Afenief Iulieta (Chișnău), 1 leu; Pelaghia Ursu (Chișnău), 1 leu; Presvitera M. Vasiliu (Ai-orman), 1 leu; Preotul M. Vasiliu (Ai-orman), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului al II (1902) al societății, e de 610; iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vechii membrii, e de 1.311 lei și 20 bani.

(Va urma in No. viitor).

MICA PUBLICITATE

Cu 5 bani cuvîntul, iar pentru anunțurile cu un număr mai mare de cuvinte, de la 50 în sus, prețul pentru fie-care cuvînt este numai de 4 bani.

GRĂDINA PREOTUL ILIE

Biserica Cotroceni, București.

Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbusti, Plante urcătoare, Brazi, Pini austriaci Thuia și altele. Stupii, Trandafiri, etc.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sfetea, str. Lipscani No. 96, **Gospodăria rurală**, ediția 2-a, lucrată după programa școlilor normale și seminare, cu mai multe figuri în text, de V. S. Moga.

De vîndare la editor. Prețul 3 lei.

A apărut «Medaliile și decorațiile române», de d-l Colonel P. V. Năsturel. Prețul 1 leu. De vîndare la autor, 112 Calea Văcăresci sașu la Tipografia Carol Göbl, str. Dămnei 16, București.

Eforia Spitalelor Civile din București.

PUBLIKAȚIUNE

În ziua de 27 Aprilie 1902, orele 3 p. m., se va ține licitație publică orală la Eforie, pentru arendarea pe un nou periođ de 10 ani, cu începere de la 23 Aprilie 1903, a următoarelor moșii :

1) Moșia Căcaleți din județul Vlașca, comuna Căcaleți. Licitatia va începe de la suma de lei 115.000 arenda anuală în total.

Garantie pentru admitere la licitație este de lei 28.800.

2) Moșia Gogoșarii Vechi din județul Vlașca comuna Gogoșarii. Licitatia va începe de la suma de lei 53.000 arenda anuală în total.

Garantie pentru admitere la licitație este lei 13.300.

Condițiunile speciale precum și ori-ce alte informațiuni se pot lua la serviciul Bunurilor Eforiei, în zilele și orele de lucru.

Licitatia se va ține conform art. 68—79 din legea comptabilității publice.

No. 10.696.

Singurul care vinde ieftin !

Galoși veritabili Rusesci

Pentru bărbați Lei 4,95, 5,95. Pentru dame Lei 2,95, 3,95.

GHETE de chevreaux pentru dame Lei 10,95, 11,95, 12,95.

GHETE de vax fin pentru bărbați, cu elastic și șireturi, Lei 11,95, 12,95, 13,95, 14,95.

CĂMAȘI bărbătesci de zi și de noapte, începînd de la Lei 2,95 în sus.

De asemenea și pentru dame, începînd cu același preț.

Flanele și Ciorapi

pentru dame și bărbați cu prețuri fabulos de ieftine.

Bluze de Catifea și de Postav

Lei 8, 9, 10, 12, 14.

Mănuși glace fine Lei 2,50 perechia.

În cas rupându-se la încercare se dă altă pereche.

Magazinul „La tôte Sezónele“

Calea Victoriei, București

(Alături cu poliția).

5%

Cupon de reducere pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistei vor ave un scădemînt de 5% din prețurile însemnate, prezentînd cuponul.